

Rizal, José, *De revolutie. El filibusterismo. Een Filipijnse roman*. S.I., Arpenco, 2019 (Oorspronkelijke uitgave Gent, 1891). Vertaald door Gerard Arp.

Ook dit boek heb ik gelezen omdat Rizal een bewonderaar was van *Max Havelaar* en door Multatuli beïnvloed is. Dit 'vervolg' op het vorige boek, *Raak me niet aan*, is me dik tegengevallen. Er gebeurt bijna niets in en het is zeer prekerig. Er treden zodanig veel personage in op dat de lezer niet meer kan volgen. Het is slecht en langdradig verteld zodat de lezer ook de gebeurtenissen niet kan volgen. Dit is echt geen goed boek.

Bovendien krioelt de vertaling van de fouten. En echt flagrante fouten. De vertaler maakt in het bijzonder zeer veel verwijsfouten: zeer dikwijls verwijst hij naar een de-woord met het lidwoord het. Hij schrijft zelfs in een Spaans versje 'El viento' terwijl iedereen toch weet dat 'El' het lidwoord is van mannelijke woorden en dat 'de wind' 'el viento' is. Neen, dit is echt geen goed boek. Rizal wist dat blijkbaar zelf ook want een eerlijke vriend van hem heeft hem dat geschreven. De meeste vrienden durfden dat niet. De monniken en priesters krijgen er duchtig van langs, evenals de Spaanse bezetters, maar het blijft voor mij onbegrijpelijk dat men voor zo'n boek die arme Rizal op zijn 35ste heeft gefusilleerd.

Ik zal het boek houden om de twee boeken niet van elkaar te scheiden, maar niet om hun artistieke waarde.

Philip Vermoortel
02-2022